

OECD *Multilingual Summaries* International Migration Outlook 2017

Summary in Estonian

Lugege tervet raamatut: [10.1787/migr_outlook-2017-en](https://doi.org/10.1787/migr_outlook-2017-en)

Rahvusvahelise rände ülevaade 2017

Eestikeelne kokkuvõte

Põhisuundumused

Esialgsete 2016. aasta andmete põhjal on OECD piirkonna püsivad rändevood juba kolm aastat järjest suurenenud. 2016. aastal rändas OECD riikidesse püsivalt elama umbes 5 miljonit inimest, mis on veidi kõrgem majanduskriisile eelnenud 2007. aasta tippasemest.

2015. aasta jaanuari ja 2016. aasta detsembri vahel toimus 1,5 miljoni inimese puhul ränne humanitaarpõhjustel, mis oli 2015.–2016. aasta tõusu peamine põhjus. Ränne perede taasühinemiseks ja vaba liikumine Euroopa Liidus moodustasid 2015. aastal OECD-sisese püsivast rändest kumbki umbes kolmandiku. 2015. aastal olid viis peamist päritolumaad Hiina, Süüria, Rumeenia, Poola ja India. OECD riikidesse saabunud uutest rändajatest 29% oli pärit teistest OECD riikidest.

OECD-s on kasvanud ka ajutine ränne. 2015. aastal suurenes ettevõtetesine rahvusvaheline liikuvus enam kui 10% ja töölähetuste hulk Euroopa Liidus 3%. Paljudes riikides ja eriti Poolas suurenes hooajajärgsete rahvusvaheline värbamine.

Nii 2016. kui ka 2015. aastal registreeriti OECD riikides enam kui 1,6 miljonit uut varjupaigataotlust. Peaaegu kolm neljandikku neist registreeriti Euroopas asuvates OECD riikides. OECD piirkonnas esitasid enam kui 20% taotlustest süürlased ning 13% afgaanid. Saksamaal registreeriti 2016. aastal 720 000 ametlikku varjupaigataotlust ning tegu oli kõigist OECD riikidest, võrreldes selle elanikkonnaga, kõige rohkem taotlusi (0,9%) saanud riigiga.

Vastamaks aina suuremale nõudlusele rahvusvahelise kaitse järele on paljud OECD riigid laiendanud oma ümberasustamiskavasid. Paljudes riikides aga karmistuvad tingimused väljaspool ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Ameti 1951. aasta konventsiooni kaitsealuse staatuse saamiseks. Paljudes riikides rakendatakse ka tugevamat piirkontrolli ning sisenemiste ja väljumiste rangemat jälgimist. Samas jätkavad OECD riigid välisriikidest pärit kõrgetasemeliste oskustega töötajate, ettevõtjate ja investorite ligitõmbamiseks mõeldud poliitika läbivaatamist ja parandamist, et pakkuda neile rohkem sisenemiskanaleid ja paremaid elamisloa saamise tingimusi.

2016. aastal saavutas rändajatest isikute tööhõive OECD riikides võrdlemisi stabiilsed 67,4%, mis on võrreldes eelmise aastaga kasvanud 1 protsendipunkti võrra. Samas on töötuse määr välismaal sündinud isikute hulgas suurem kui asukohariigis sündinud rahvuskaaslaste seas, seda eriti Euroopas.

Põgenikekriisi taustal on tehtud palju pingutusi sobivate poliitikameetmete väljatöötamiseks, mis lihtsustaksid hiljuti saabunud põgenike ja varjupaigataotlejate tööturule integreerimist. Paljud OECD riigid on mitmekesistanud oma integratsiooniprogramme, et pakkuda kohandatud lahendusi ja viia need vastavusse tööturu vajadustega. Samas on pandud palju rõhku varasele sekkumisele, näiteks oskuste esmasele hindamisele, ja integratsiooniprotsessi kiirendamisele muuhulgas vastavate programmide kestuse piiramisega. Paljudes riikides on integratsiooniprogrammides osalemine tehtud kohustuslikuks.

Perekondlik ränne

Perekondlik ränne, mis hõlmab nelja põhilist alamkategoriat (perekonna loomine, perekonna saatmine, perekonna taasühinemine ja rahvusvaheline adopteerimine) on OECD piirkonnas viimastel aastatel olnud peamine püsiva rände allikas. Võrreldes teiste rändajarühmadega integreeruvad täiskasvanud pereliikmetest rändajad vastuvõtva riigi tööturuga aeglaselt.

Perekondlik ränne hõlmab mitmesuguseid rändajaid alates vastsündinutest kuni väga eakateni kõigil oskustasemetel ja kõigist päritoluriikidest. Just selline mitmekesisus eristab perekondlikku rännet teistest rändekanalitest. Tegemist on kompleksse nähtusega, mida käsitletakse OECD riikides hulgas perekondlikule rändele kehtivates eeskirjades ja sätetes.

Viimastel aastakümnetel toimunud õiguste laienemist on saatnud täiendavad tingimused lubatavusele ja perekonnaliikmetest rändajatele antavatele elamislubadele. Perekondliku rände haldamine on muutumas aina keerukamaks, kuna selle puhul on raske leida kompromissi erinevate prioriteetide ja vastuolus olevate poliitikaeesmärkide vahel. Kuigi perekondliku rändega tuleb tegeleda, on sellisel tegevusel mitmesuguseid piiravaid tegureid. Praeguste perekondliku rände poliitikate juures on neli põhilist katsumust: kuidas hinnata paremini perekondliku rände voogude taset, kuidas tasakaalustada perekondlikule rändele kehtivaid eeskirju riikide vajadusega säilitada ligitõmbavus sihipärase töörande jaoks; kuidas kasutada perekondlikus rändes osalejate seisukorda nende integratsiooni kiirendamiseks ning kuidas läheneda perekonna taasühinemise õigusele saatjata alaealiste puhul.

Põhijäreldused

Ränne on saavutanud alates 2007. aastast kõrgeima taseme

- OECD riikidesse toimuva püsiva rände vood jõudsid 2015. aastal 4,7 miljoni riikisisenemiseni (+7% võrreldes 2014. aastaga) ja peaksid esialgsete andmete põhjal 2016. aastaks jõudma 5 miljoni sisenemiseni.
- 2016. aastal, nagu ka 2015. aastal, registreeriti OECD riikides 1,6 miljonit varjupaigataotlust. Nende kahe aasta jooksul anti rahvusvaheline kaitse umbes 1,5 miljonile inimesele.
- 2015. aastal anti OECD alas enam kui 1,5 miljonit kolmanda taseme õpingutega seotud elamisluba.
- 2015. aastal oli välisriikides sündinud isikuid OECD riikides 124 miljonit.

Rändajate integreerimine tööturule paraneb aeglaselt

- OECD riikides töötab enam kui kaks kolmest rändajast. Välismaal sündinud töötajate keskmine töötuse määr ulatus 2016. aastal 8,3 protsendini ja Euroopas asuvates OECD riikides 12,4 protsendini, mis on asukohariigis sündinud töötajatega võrreldes vastavalt 1,8 ja 4,3 protsenti kõrgem.
- Rändajad on ülesindatud rutiinseid tegevusi hõlmavates töödes, mistõttu on neil suurem töökaotuse oht automatiseerimise tõttu. Euroopas asuvates OECD riikides töötab 47% välismaal sündinud töötajatest ametites, mis hõlmavad eelkõige rutiinseid tegevusi.

Perekondlik ränne

- OECD piirkonnas sai 2015. aastal elamisloa rohkem kui 1,6 miljonit perekondlikus rändes osalejat, mis moodustab kogu püsivast rändevoo ligi 40%.
- Võrreldes majandusliku rände kategooriatega on perekonna taasühinemine esindatud hilinemisega, kuid vastab samuti teiste rändekanalite puhul toimunud tingimuste, menetlusaegade ja eeskirjadega seotud poliitikamuudatustele.
- Perekondliku rände oluline ja kasvav põhjus on perekonna loomine. Paljudes OECD riikides sõlmitakse enam kui 10% abieludest kodaniku ja välismaalase vahel.
- Võrreldes teiste rändajarühmadega näivad täiskasvanud pereliikmetest rändajad vastuvõtva riigi tööturuga integreerivat aeglasemalt. Euroopas saavutavad nad teiste rändajakategooriate ja kohalikega võrreldava tööhõive alles pärast 20-aastast riigisviibimist.
- Välismaalaste abikaasade ja laste perekondlikule rändele kehtivad enamikus OECD riikides nõuded sissetulekule või eluasemele. Harvemad on sellised piirangud kodanike välismaalastest

abikaasadele ja lastele. Mitmes OECD riigis on viimasel kümnendil lisandunud ka keele- ja integratsiooninõuded, kuid on vähe tõendeid nende mõju kohta tööhõivele.

© OECD

Käesolev kokkuvõte ei ole OECD ametlik tõlge.

Käesoleva kokkuvõtte kasutamine on lubatud OECD autoriõiguse ja originaalse väljaande pealkirja mainimisel.

Erinevates keeltes kokkuvõtted on väljavõtted OECD esialgsest inglise- ja prantsuskeelsest väljaandest.

Lugege inglisekeelset täisversiooni OECD iLibrary's!!

© OECD (2017), *International Migration Outlook 2017*, OECD Publishing.

doi: 10.1787/migr_outlook-2017-en